

Alles voor Mekaar

Collectief preventieve aanpak van problematieken

Eenzaamheid is één van de grootste maatschappelijke problemen van nu en de komende decennia. Eenzaamheid loopt ook als een rode draad door vele casussen heen. Het kan zowel oorzaak als gevolg zijn van andere problemen. Als men leeft in armoede bijvoorbeeld ligt eenzaamheid op de loer. En als men structureel eenzaamheidsgevoelens kent, zijn allerlei lichamelijke of geestelijke problemen vaak een gevolg.

Ondanks dat er nog steeds relatief weinig bekend is over de eenzaamheidsproblematiek, zijn een aantal zaken bewezen belangrijk. Allereerst is oprechte aandacht voor de persoon in kwestie van essentieel belang. Daarnaast zal in de aanpak van eenzaamheidsgevoelens rekening moeten worden gehouden met de vorm van eenzaamheid die gevoeld wordt, met de omstandigheden en mogelijkheden van de persoon in kwestie. Enkel en alleen ontmoeting organiseren werkt niet. In de afgelopen jaren heeft Alles voor Mekaar zich continue op de hoogte gebracht van de beschikbare kennis via trainingen, in samenwerking met het programma 'Één tegen eenzaamheid' van het ministerie van VWS en via contact met enkele voorlopers op dit gebied (o.a. Dr. Eric Schoenmakers, onderzoeker en leraar aan de Hogeschool Eindhoven, prof. Anja Machielse, hoogleraar Humanisme en Sociale Weerbaarheid).

Daarnaast blijkt eenzaamheid nog steeds een taboe. Mensen lopen niet te koop met deze gevoelens. Om eenzaamheid te verlichten, maar ook om andere problemen zo vroeg mogelijk te traceren, moet er dus nadrukkelijk geïnvesteerd worden in het in contact komen met de inwoners in kwestie. De werkwijze van Alles voor Mekaar is onder andere gebaseerd op bovenstaande kennis.

Kosten voor zorg in allerlei vormen drukken zwaar op begrotingen van gemeenten. Dit benadrukt de noodzaak om er alles aan te doen om inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium te ondersteunen, om duurdere zorg bij verder ontwikkelde problemen te voorkomen.

Vinden, Doen en Verbinden; een methodiek die werkt

Alles voor Mekaar werkt volgens een unieke, zelf ontwikkelde methodiek die zij Vinden, Doen en Verbinden noemen. Een eenvoudige maar uiterst effectieve methodiek die eenzaamheid aanpakt maar ook vele andere problemen bij inwoners vroegtijdig boven tafel heeft gekregen. Een methodiek die de gehele gemeenschap betreft bij het welzijn van kwetsbare inwoners. Zowel aan de voorkant bij het vinden van deze inwoners als in de zorg en ondersteuning later, wordt door Alles voor Mekaar succesvol een beroep gedaan op de gehele samenleving. Inwoners, bedrijven, organisaties en initiatieven leveren vanuit hun eigen kracht een bijdrage. Het lokale netwerk van de medewerkers van Alles voor Mekaar bewijst van onschatbare waarde hierin te zijn.

Vinden

Om kwetsbare inwoners, waarbij in eerste instantie een focus heeft gelegen op eenzame ouderen, te kunnen helpen en ondersteunen dient men in contact met deze inwoners te komen. En omdat vele inwoners door schaamte of anderszins niet gemakkelijk zelf om hulp gaan vragen, zijn creatieve, proactieve acties zo diep mogelijk in de leefgemeenschap noodzakelijk. Enkel het inrichten van een 'loket' met een telefoonnummer en e-mailadres voor aanmelding is niet voldoende. Alles voor Mekaar zet hier vol op in. Door gratis praktische hulp bij kleine klusjes breed aan te bieden, onder

de aandacht gebracht in een professionele marketing- en communicatiestrategie. De klus is dus een middel en geen doel op zich. Maar ook door aanwezig te zijn in een supermarkt, in samenwerking met Jumbo. Door intensief samen te werken met organisaties die achter de voordeur komen om andere redenen, zoals thuiszorgorganisaties, woningbouwverenigingen en huisartsen. En door inwoners en winkeliers van onze gemeente met regelmaat op te roepen om oren en ogen open te houden om zodoende te kunnen wijzen op buurtgenoten die hulp nodig hebben. Vivent Thuiszorg, de POH's van diverse huisartsen, Woonveste en de koffi corner bij Jumbo mogen hier met naam genoemd worden omdat zij voor vele tips en dus contacten met hulpvragers hebben gezorgd.

Doen

Alles voor Mekaar wil graag iets Doen. Voor, maar liever nog met de kwetsbare inwoners in kwestie. Samen iets doen levert een geweldige sfeer op om de kwetsbare inwoner beter te leren kennen. Ook hier is de klus dus een middel. Daarnaast hebben kwetsbare mensen met problemen vaak een negatief zelfbeeld en een negatief beeld van de wereld om hen heen. Belangeloos iets voor of met hen doen geeft per direct een positieve boost aan het zelfvertrouwen van de inwoner en aan de kijk op de wereld om hen heen. Zij merken per direct dat er mensen zijn die gratis en met liefde iets voor hen willen doen!

Verbinden

Om de kwetsbare inwoner structureel te ondersteunen is verbinding nodig. Alles voor Mekaar zet altijd eerst in op een 1 op 1 verbinding. Bij elke kwetsbare inwoner zoekt men, in overleg met de hulpvrager, een Supporter. Idealiter woont deze Supporter in de directe omgeving van de hulpvrager. In dezelfde straat of een straat verderop. Deze Supporter fungeert als een goede buur voor de kwetsbare inwoner. Hij of zij geeft met regelmaat oprechte aandacht aan de hulpvrager, ondersteunt bij praktische zaken als dat nodig is of regelt zelf of via Alles voor Mekaar andere hulp of ondersteuning. Het blijkt in vele gevallen een mooie band op te leveren tussen hulpvrager en Supporter. Mogelijke verergering van problemen komt vroegtijdig aan het licht of preventieve maatregelen kunnen worden genomen. In de praktijk is gebleken dat de rol van Supporter ook gedeeld kan worden met anderen zoals partners en buurtgenoten. En de invulling van de rol (wat, wanneer, hoeveel, zelfs mogelijke onkostenvergoeding, etc.) wordt tussen hulpvrager en Supporter bepaald. Want de invulling van een rol als goede buur is voor eenieder anders.

Na de 1 op 1 verbinding zet Alles voor Mekaar zich in om de kwetsbare inwoners verder mee te laten doen in de gemeenschap. In de gemeente Heusden zijn vele prachtige organisaties, clubs, verenigingen en initiatieven die hier mogelijkheden voor bieden. Aansluitend op de behoefte, interesses en mogelijkheden van de hulpvrager en passend bij de situatie gaat Alles voor Mekaar (en samen met de Supporter wellicht) samen met de hulpvrager aansluiting zoeken. Niet verwijzen maar begeleiden/meegaan en opstarten bij een omgeving waar men contacten op kan doen, zingeving kan vinden of emoties kan delen. Of dat nu bijvoorbeeld de Met Elkaar vrije inloop dagbesteding is, een kaartclub of een beweegactiviteit. Al wat nodig is om de hulpvrager uitzicht te bieden op een fijner en gezonder leven in onze gemeente en hem of haar sterker in zijn/haar kracht te laten komen.

En verder

Rondom, faciliterend en ondersteunend aan bovenstaande werkwijze zijn er natuurlijk nog vele zaken die bij de beweging die Alles voor Mekaar op gang brengt, komen kijken. Brede aandacht voor eenzaamheid bijvoorbeeld, van de jongste jeugd tot aan de ouderen. Een automatiseringsomgeving die de werkzaamheden van Alles voor Mekaar ondersteunt in vastlegging, rapportage en

resultaatmeting. Continue structureel bouwen aan naamsbekendheid en imago. Door te investeren in netwerken in de gemeenschap en daar veelvuldig de filosofie te toetsen en te delen.

Om de beweging van Alles voor Mekaar te borgen is een positie in het bestaande voorliggend veld noodzakelijk. Alles voor Mekaar is een duidelijke voorliggende voorziening en hoort dan ook binnen O3 of als onderaannemer hiervan. In de gezamenlijkheid van dit samenwerkingsverband liggen voor alle betrokkenen vele voordelen.

Al het bovenstaande om zodoende op de langere termijn een structurele verandering in saamhorigheid en samenwerking tot stand te brengen. Want die is noodzakelijk in de gehele gemeenschap om echt van collectief preventief te kunnen spreken.

Resultaten

Bovenstaande werkwijze en de bijbehorende strategie heeft de afgelopen 2 jaar al prachtige resultaten opgeleverd, zelfs met het beperkte aantal fte's wat wij in hebben kunnen zetten. Om een beeld te scheppen schetsen we hierbij de contouren in een breed perspectief. Zo zijn er al ruim 300 hulpbehoevende inwoners structureel in beeld bij Alles voor Mekaar. Deze hulpvragers hadden soms een incidentele hulpvraag en zijn daarom (nog) niet structureel gekoppeld aan een Supporter. Maar Alles voor Mekaar blijft wel op regelmatige basis het contact zoeken om een vinger aan de pols te houden en in te kunnen spelen met preventieve acties om mogelijke zwaardere problematiek (en dus zorgbehoefte) te voorkomen. Daarnaast hebben bijna 200 Supporters zich aangemeld. Hiervan hebben zo'n 150 Supporters een min of meer structurele rol op zich genomen. Bij zo'n 50 hulpvragers heeft Alles voor Mekaar deze mensen begeleid naar andere organisaties of initiatieven om weer structureel mee te kunnen doen in de Heusdense gemeenschap. Voor een ongeveer even grote groep liggen dergelijke verbindingen in de week. In de nabije toekomst hopen wij deze mensen verdere aansluiting te laten vinden.

Naast deze duidelijke cijfers zijn ook mooie neveneffecten gerealiseerd.

Enkele zeker noemenswaardige feiten zijn: Er is al diverse keren een Kletscafé georganiseerd met (en deels geschonken door) lokale ondernemers. Enigszins vertraagd door de coronacrisis maar nog steeds concreet lopen gesprekken voor herhaling en uitbreiding bij meer horecaondernemers in Heusden (er hebben zich al 4 ondernemers beschikbaar gesteld). Tijdens dit Kletscafé worden kwetsbare inwoners aan de hand van een thema (muziek of anderszins) een middag of avond vermaakt en krijgen zij de kans om in contact te komen met buurt-(lot)genoten.

Er is vanuit en over Alles voor Mekaar veel aandacht geweest voor eenzaamheid. Lokale pers (Weekblad Heusden, Vlijmen, Drunen, HTR, Heusden4you), regionale pers (Omroep Brabant, Brabants Dagblad) tot zelfs op landelijk (o.a. WNL, Omroep Max, Hart van Nederland, Goedemorgen Nederland, De Volkskrant) en internationaal niveau (RTL Aktuell Duitsland, Oostenrijkse TV, internationaal persbureau AP) is er aandacht geweest voor de unieke werkwijze van Alles voor Mekaar en de problematiek waarmee zij zich bezighouden.

Ook zijn er afgelopen periode diverse acties geweest of nog in de maak met scholen, bedrijven en organisaties die leiden tot direct hulp of aandacht aan hulpvragers en aandacht voor de problematiek (bijv. het Vlijmens Spektakel, brieven schrijven aan senioren met scholen, Sinterklaasintocht komende december, hulp van bedrijven bij NL Doet etc. etc.).